

Jukka "Napo" Ikosen kirjoittama Pro Fide historiikki alusta Tarina levyyn saakka.

Pro Fide ratsastaa

Tätä juttua kirjoittaessani olen ollut bändin riveissä miltei puolet sen elinajasta eikä lähtöpäivä ole toistaiseksi näköpiirissä. Yhtyeen sisältä käsin voin myöntää hämmästeleväni Pro Fiden elinkaarta. En tunne montakaan yhtyettä, joka on ollut kasassa yhtäjaksoisesti yli 30 vuotta ilman yhtäkään päivää "telakalla". En tiedä montaa orkesteria jonka riveissä on ollut yli kolmekymmentä soittajaa sen historian aikana (tähän tekee poikkeuksen jotkut big-bändit ja tanhukuorot). Yhtyeen näinkin pitkää elinkaarta on ollut turvaamassa ensinnäkin sen työnäky sekä kotipaikka Suomen Raamattuopiston nuorisotyö. Opiston nuorisotyö onkin alunpitäen pohjautunut nimenomaan Pro Fiden tekemälle työlle.

Uskon, että jokaisen bändissä jäsenenä olleen työskentelyä on leimannut tieto yhtyeen historiasta ja omasta työpanoksesta osana pidempää ketjua. Tätä asennetta kuvaa Juha Kelan lausuma keikkabussissa matkalla Lempäälään 1985, kun kuului pohdiskeleva kysymys: "Mitä jos Jeesus tulisi nyt takaisin?" Juha vastasi tähän pienen hiljaisuuden jälkeen: "Bändiä ei ainakaan lopeteta." Itsekään en välttämättä haluaisi aikakirjoihin merkintää Kitaristi Ikosen jälkeen Pro Fide loppui. Itse ainakin toivon työlle jatkajia.

Pro Fide on ollut aina työmyyrä. Se on aika-ajoin paistatellut parrasvaloissa ja kohta ovat taas miehet vaihtuneet. Se on kiertänyt suomenniemeä kaikessa hiljaisuudessa keskittyen evankeliumin levittämiseen. Ja kohta joku vastaantulija onkin kysynyt: "Ai onks se fide vielä pystyssä! Kukas siinä soittaa nykyään?" Tai "Eiks se Kuustonenkin ollu siinä proofaidissa."

Yhtyeen elämä on ollut ylä- ja alamäkeä sekä tasaista puurtamista. Sillä on ollut useita virstanpylväitä, joiden kohdalla on elämä muuttunut. Nämä taitekohdat ilmenevät sivuille tuottamastani historiikista sekä Tie on auki -kirjasta, joka on myös luettavissasi näillä sivuilla. Voisin nostaa esiin muutaman mielestäni tärkeän taitekohdan.

1966 Orkesteri syntyi.

1968 Pro Fide tuli Kauniaisiin.

1973 Hän muutti kaiken -levy ja alkuperäisen kokoonpanon loppu.

1974 Juha Kelan ote sekä 1976 Joh 3:16 -levy

1985 Juhan kuolema ja uusi kokoonpano ja 1986 Viimeiseen kaupunkiin -levy.

1993 Se toinen -levystä alkanut kausi, pitkäaikainen kokoonpano.

Nostin esiin vuoden 1993 jolloin Se toinen -levy julkaistiin. Se aloitti bändissä aikakauden, joka on kestänyt aina tämän jutun kirjoittamisen aikoihin 2001. Sen myötä muodostui Pro Fiden pitkäaikaisin kokoonpano koko sen historian aikana (ainoastaan basisti on vaihtunut 1994.) Tämän ryhmän tuorein hedelmä on Tarina -levy. Se julkaistaan elokuussa 2001 ja teemme sen rinta rottingilla. (Yksi virstanpylväs oli muuten se, kun Haapamäen Olavi roudasi 1985 keikalle ensimmäistä kertaa oikeat valot. Se oli itse hitsannutkin ne.)

Pro Fide ei ole itsestäänselvyys. Toistaiseksi se on pystyssä ja tekee työtä.

"Still riding."

Napo 28.7.2001

Pro Fiden syntymä

Pro Fiden matka alkaa Mynämäeltä. Kesäksi 1966 Mynämäen seurakuntaan oli tulossa harjoittelija, Kauniaisten Raamattuopistossa opiskeleva Heikki Haataja. Hänellä oli erikoinen idea: pitäisi koota bändi, joka soittaisi evankelioivaa hengellistä musiikkia. Heikki ryhtyi yritykseen tuollaisen bändin perustamiseksi. Hän itse soitti kitaraa, ja kiertäessään esittelemässä seurakunnan kesätoimintaa, hän kyseli oppikoululaisista kitaransoittoaitoisia. Bändi saatiin kasaan, ja seurakuntatalolla alkoi ankara harjoittelu.

Turkuun asti tihkui tietoja Mynämäellä syntyneestä yhtyeestä. Se oli niin uutta, että sitä piti lähteä katsomaan. Uteliaissa vieraissa oli kolme nuorta miestä, kavereita tietysti, veljekset Matti ja Tuomo Vanhanen sekä Hannu Nyman. Vanhaset tunsivat Haatajan entuudestaan. Vaatimattomasta tasostaan huolimatta mynämäkeläisten yhtye teki turkulaisiin vieraisiin vaikutuksen. Pro Fiden matka alkaa Mynämäeltä, seurakunnan nuortenillassa esiintyneen kitarayhtyeen herättämästä oivalluksesta. Tai ei oikeastaan Mynämäeltä, vaan jostakin sen ja Turun väliltä, matkalta, tien päältä. Kenen ajatus alunperin oli, sitä ei kukaan enää muista...

Niin se sitten alkoi. Ihan itsestään, innostuksen ja kavereussuhteitten perustalta. Mukaan tulivat Matti, Tuomo ja Seppo, Hannu "Nynny" Nyman sekä tämän partiokaveri Jouni Ilmolahti. Hannu tiesi, että Jouni on laulumiehiä, ja pyysi häntä siksi mukaan. Pro Fiden ensimmäinen kokoonpano oli valmis syksyllä 1966. Jokainen soitti akustista kitaraa ja lauloi. Ikä ei intoa pilannut: Matti oli kolmentoista, vanhin taisi olla Seppo kuudentoista ja toiset neljätoistavuotiaita.

Alkutaival

Pro Fide esiintyi ensimmäisen kerran samana syksynä. Nimi yhtyeelle oli saatu Klassikaa käyvältä Hannulta, liekö vaikuttajana ollut samoihin aikoihin syntynyt kristillinen koululaislehti. Joka tapauksessa "Uskon puolesta" hyväksyttiin. Nimi ilmaisi sen, miksi soitettiin ja mitä haluttiin. Evankelioimisen ajatus tuntui tutulta ja hyvältä päämäärältä, ja sitähän Katulähetyksessä tehtiin. Ja Katulähetys se tarjosi ensimmäisen esiintymistilaisuudenkin.

Keikkapalkkioita ei oikeastaan haluttu eikä otettu, sillä alusta pitäen oli selvää, ettei raha ole se syy, jonka vuoksi lauletaan. Satunnaisia lahjoituksia tuli kuitenkin silloin tällöin, joten karkissa pysyttiin hyvin. Vaikka Pro Fidellä ei ollutkaan minkäänlaisia musiikillisia esikuvia, rautalanka oli puraissut heitäkin aikanaan, ja vaikeivät kaikki seuranneetkaan popmusiikin kehitystä, Beatlesit ja Rollarit toki tunnettiin. Rolling Stones oli ainakin Nynnyn suuri suosikki. Ei siis ollut ihme, että myös Pro Fide tunsu vetoa sähköisempään soundiin.

Rummut bändiin saatiin vasta pari vuotta myöhemmin. Rumpalin kanssa soittamisen makuun Pro Fide pääsi kuitenkin jo kesällä -68, kun bändi vieraili Jounin tuttavien Juhani Peltosen kutsusta Luumäellä. Siellä tavattiin Timo Ylitalo, jolla oli rummut.

Matti alkoi treenata rumpalinhommaa.

Muutto Turusta Kauniaisiin

Heikki Haataja oli nuorisonohjaajaksi valmistuttuaan jäänyt Suomen Raamattuopistolle työhön, maata kiertäväksi nuorisoevankelistaksi. Niinpä hän alkoi pyytää Pro Fideä mukaan omille julistusmatkoilleen, järjestää keikkoja bändille.

Ajan mittaan Pro Fide joutui sekä käytännöllisen että periaatteellisen linjavalinnan eteen. Vaikka Heikki Haatajan kanssa tehtiin yhä enemmän yhteistyötä ja hänen mukanaan kierrettiin paikkakunnalta toiselle, yhteellä oli edelleen omat ympyränsä Turussa.

Nyt jouduttiin ratkaisemaan, miten Pro Fide toimii: itsenäisenä vai ei. Bändiläisten erilaiset taustat tekivät asiasta Pro Fiden ensimmäisen ja kenties suurimman kriisin. Pojat olivat käyneet rippikoulunsa Kansan Raamattuseuran leirikeskuksessa Vivamossa, mutta suurinta lukkarinrakkautta KRS:n suuntaan tunsivat Hannu ja Jouni. Vanhasen pojilla taas oli perhesiteitä Raamattuopistolle, ja Haatajakin oli heidän perhetuttavansa.

Kytenyt ristiriita puhkesi äkkiä. Tarvasjoella, paikallisen ravintolan pihassa käytiin kiivassanainen riita, jossa Hannu ja Jouni syyttivät toisia Pro Fiden vetämisestä Suomen Raamattuopiston bändiksi, eikä sellaista haluttu. Tai he ainakaan eivät halunneet. Vanhaset olivat sitä mieltä, että he lähtevät bändistä, jos Haataja lähtee. Bändi oli ollut kasassa kolmisen vuotta, ja nyt leijui ilmassa hajoamisen uhka.

Raamattuopisto tarjosi hyvät edellytykset Pro Fiden pyörittämiselle kuin itseksensä keikkaileminen. Kriisistä selvittiin lopulta melko kivuttomasti.

Paremmista toimintaedellytyksistä puhuu Raamattuopiston tekemä tarjous kustantaa Pro Fidelle bändin ensimmäinen levy. Tuo seitsemäntoista sentin EP sisälsi neljä biisiä, kaikki mynämäkeläisen Pauli Tuohiojan sanoittamia ja säveltämiä. Tämä samoin kuin seuranneet kaksi muuta eepeetä myytiin loppuun helposti.

70-luku

70 - luvulle tultaessa bändistä oli tullut käsite. Vastaavanlaisia hengellistä rockmusiikkia soittavia yhtyeitä ei juuri ollut, vaikka alkanut vuosikymmen näkikin hengellisen nuorisomusiikin hillittömän nousun.

Muutoksia oli kuitenkin jo ilmassa. Ensimmäisenä bändin pojista lähti armeijaan Jouni. Harmaissa vietetty aika etäännytti hänet yhtyeestä, ja hän oli kypsä jättämään Pro Fiden kesällä -71.

Nynny valmistautui samaan aikaan tulevan kevään ylioppilaskirjoituksiin, ja halusi sen vuoksi lomaa bändin palveluksesta. Keikat piti kuitenkin hoitaa ja bassoa piti jonkun soittaa. Yksissä tuumin keksittiin, että siihen saakka vain lauluja rustaillut Pauli Tuohioja voisi tulla tuuraajaksi. Hänet sitten opetettiin soittamaan bassoa.

Seuraavana vuonna bändiin tuli kaksi uutta soittajaa. Tapiola Big Bändissa soittanut ja sillä profideläisten silmissä mainetta kasvattanut nuorisonohjaajaopiskelija Leo Glad pasunistiksi, Hannu Domke lahtelaisesta Witnesses-yhtyeestä rumpaliksi ja laulusolistiksi. Matti lopetti rummunlyönnin ja keskittyi pelkästään laulamiseen.

Koko seitsemänkymmenluvun ensimmäinen puolisko oli Pro Fidelle samanlaisten jatkuvien muutosten aikaa. Miehiä tuli ja miehiä meni. 1973 Seppo jäi pois bändistä, ja samana kesänä tuli Pertti Tolonen soittamaan trumpettia. Yhtyeen tulevaisuuden kannalta kaikkein ratkaisevin vuosi oli kuitenkin 1974.

Suuri muutos

Kotkalainen nuori teologian opiskelija Juha Kela oli tunnettu musiikkimies kotipaikkakunnallaan oltuaan mukana mm. paikallisessa Hair-musikaalin toteutuksessa. Sittenkin Kela oli tullut uskoon ja kesällä 1973 hän oli kesäteologina kotipaikkakunnallaan.

Pro Fide ja kosketinsoittaja Juha Kela tapasivat Pro Fiden keikalla Kotkassa. Hän vakuutti pojat soittajantaidoillaan kilkutellen pianoa ohimennen.

Hessu Haataja kirjoitti syksyllä -73 Kelalle ja kyseli, tietäisikö tämä ketään sopivaa kosketinsoittajaa Pro Fideeseen. Kela lupautui itse, aluksi jonkinlaiseksi koeajaksi.

Vanhalla kokoonpanolla ehdittiin tehdä valmiiksi yksi suomalaisen hengellisen nuorisomusiikin klassikoista, Pro Fiden ensimmäinen lp-levy Hän muutti kaiken. 1973 ilmestyneen älppärin jälkeen kaikki muuttuikin: Pro Fidessä ei enää ollut ainuttakaan kaveria alkuperäisestä kokoonpanosta. Yksi aikakausi oli päättynyt. Vanhasta Pro Fidestä oli jäljellä enää nimi - ja sanoma. Mutta se esitettiin hyvin eri tavalla kuin ennen.

Tultuaan bändiin Kela alkoi hyvin pian hallita sitä musiikillisesti. Hänen ihastuksensa progressiiviseen musiikkiin näkyi siinä musiikissa, jota PF alkoi sovittaa. Entisistä käännösbändeistä ja omistakin lauluista luovuttiin, ja tilalle tulivat Kelan biisit. Bändin kokoonpano oli erikoinen. Aiemman, kitaroitten hallitseman soundin tilalle oli astunut Kelan monimutkainen kosketinsoitanta, joka korostui senkin vuoksi, ettei yhtyeessä ollut kitaristia lainkaan.

70-luvun loppu

Vuosikymmenen jälkimmäinen puolisko ei sekään tuonut tullessaan sellaista kiinteyttä bändin kokoonpanoon, jollaisella koko toimi oli alkanut. Kitaristiksi saatiin nuori kouvolalainen Markku Mattila; Leo Glad ja Pertti Tolonen lähtivät bändistä. Pertti Kallio tuli vokalistiksi, samoin kuin bändin "etäispääte", Porissa asunut Tauno Teeri. Hän tuurasi syksyn -77 Kelaa kosketinsoittimissa tämän ollessa armeijan harmaissa. Kallio siirtyi opiston toiseen bändiin, Disciplesiin.

Maki Mattila lähti bändistä v. -78 lopussa, ja alkuvuoden Pro Fide keikkaili jokseenkin erikoisessa kokoonpanossa: bändissä oli kaksi laulusolistia, rumpali, basisti ja kosketinsoittaja. Samana vuonna Tuohioja ja Domke sitten lopettivat. Tilalle tulivat basistiksi Risto Rautiainen ja laulusolisti-kitaristiksi Mikko Kuustonen. Soolokitaristi saatiin seuraavana vuonna, kun Hannu Kaukonen liittyi porukkaan. Tämä kokoonpano pysyikin kasassa vuoteen 1983 asti, lukuunottamatta Tauno Teeren jäämistä pois adventtina - 82. Hänen osallistumisensa oli muutenkin ollut epäsäännöllistä työn ja pitkän matkan vuoksi.

80-luku

Hessu Haataja oli ryhtynyt opiskelemaan teologiaa v. -81 ja sen myötä irtautunut henkisesti bändin kuvioista. Hän jatkoi kuitenkin miksaamista vielä pari vuotta, mutta v. -83 alusta hän pyysi eroa Raamattuopiston nuorisotyön johtajan virasta. Vastuu sekä bändistä että sen julistuksesta jäi Kelalle. Väliaikaiseksi miksaajaksi pestattiin Jukka Niemelä.

Ensimmäisenä jatkuvaan kiertämiseen ja roudaamiseen leipiintyi Pulska, rumpali Jukka Bonsdorff. Hän oli ollut mukana jo yhdeksän vuotta jättäessään kapulat bändin miksaajalle Jukka Niemelälle. Seuraavana vuonna jatkuvaan tien päällä oloon kypsyivät Hannu Kaukonen ja Risto Rautiainen. Jostakin oli saatava tilalle uudet soittajat. Lyhytaikaiseksi jäänyt ratkaisu oli se, että vanha tuttu Hannu Domke tuli bassoon ja Maki Mattila palasi kitaranvarteen.

Vuoden 1985 alussa bändissä oli siis kolme vakinaista ja kaksi tilapäistä muusikkoa, Kela, Niemelä ja Kuustonen sekä Domke ja Mattila. Lisää muutoksia oli joka tapauksessa tulossa. Mutta sellaista muutosta ei kukaan osannut ennakoita, mikä tapahtui Juha Kelan kuollessa toukokuussa liikenneonnettomuudessa. Pro Fiden pitkä matka tuntui päättyvän.

Uusi alku

Juhan äkillinen kuolema hajotti Pro Fiden lopullisesti. Jäljelle jäi vain kaksi kaveria, Jukka ja Mikko. Olisiko enää mitään edellytyksiä jatkaa toimintaa?

Kesällä päätettiin kuitenkin yrittää. Mahdollisia soittajia etsiskeltäessä Mikolle tuli ensimmäisinä mieleen tutut Eero "Eppu" Ainesmaa ja Jouko Kantola. Kummankin tulo Pro Fideen näytti kuitenkin käytännössä mahdottomalta. Eppu oli opiskelemassa Oulussa ja soitti sikäläisessä Perjantai-kokoonpanossa, Jokke taas oli mukana Jukka Leppilammen bändissä.

Vähitellen Jokke Kantola vakuuttui siitä, ettei ole ketään toista muusikkoa, joka voisi hänen laillaan täyttää Pro Fiden rivit. Se olisi hänen paikkansa.

Eppu Ainesmaa puolestaan tuli kesätöihin Helsinkiin ja otti mitään aavistamatta yhteyttä ystäväänsä Mikkoon ja sai kuulla, missä jamassa Pro Fide oli. Joskus aiemmin oli ollut huulenneittotyylisiin puhetta Epun tulosta bändiin, mutta nyt se alkoi kiinnostaa häntä toden teolla.

Ennen kuin Jokke ja Eppu liittyivät lopullisesti yhtyeeseen, pojat järjestivät jamit, eräänlaisen koeponnistuksen, jotta saisivat edes vähän tuntumaa, olisiko kokoonpanolla onnistumisen mahdollisuuksia. Kun mukaan saatiin vielä juuri Helsinkiin muuttanut Epun tuttava, bassoa soittava Olavi Haapamäki ja jameissa oli hyvä meininki, alkoi tuntua siltä, että Pro Fide selviäisi kriisistä sittenkin. Edessä näkyi taas uuden tien alku.

Gospelrock on the road

Ensimmäisen esiintymisensä uusi kokoonpano teki Kesäsanomassa Jämsässä 1985. Tällöin orkesteriin ei ollut vielä Jokke ehtinyt. Ulkoilmakonsertissa rekan lavalta soitti ennen näkemättömän rock Pro Fide. Kelan monimutkainen pianoproge oli vaihtunut kulkevaan kolmisointuun. Myös bändin ulkoinen olemus oli

muuttunut. Kirkkaassa auringonpaisteessa soittivat mustafarkkuiset muusikot raybanit silmillään. Yhtyeen keulalla Mikko hoiti tilanteen varmallalla otteella. Tulevaisuus näytti sittenkin valoisalta.

Kantola tuli Pro Fideen joka soitti varsin erilaista materiaalia, kuin vuotta aikaisemmin. Joken ei tarvinnut pukea Kelan viittaa harteilleen vaan keskittyä siihen mitä hän parhaiten osasi - musiikkiin.

Fide työsti Viimeiseen Kaupunkiin -lp:n kovien musiikin ammattilaisten Olli Haaviston (tuottaja) ja Dan Tigerstedtin (äänittäjä) kanssa 1986. Tämän äänitteen myötä bändi koki jonkinlaisen renesanssin. Pro Fide sai kuulijoita yleisöstä joka ei aiemmin bändiä sen musiikkityylin ja ahdistavan sanoituksen takia arvostanut. Kuustonen - Ainesmaa valjakko aukoi biiseillään uusia uria. Usean mielestä Viimeiseen Kaupunkiin onkin juuri se Pro Fiden paras äänite.

Viimeiseen Kaupunkiin -levyllä soitti myös uusi basisti Pertti Gustavsson. Tuo lyhyt jässikkä tekniikkamestari korvasi pitkän ja hoikan bassotaiteilijan Olavi Haapamäen. Tuo kaksikko hoiti levyn bassottelut. Tämän äänitteen pohjille Mikko rakensi ensimmäisen sooloalbuminsa. Q-stone & Pro Fide -maxisingle oli lähtölaukaus Kuustosen soolouralle joka on kantanut aina näihin päiviin.

Mikon kahdeksanvuotinen pesti Pro Fidessä päättyi syksyllä 1987 läksiäiskonsertissa Helsingin Taivallahden kirkossa. Bändi oli ilman keulakuvaa ja jatkoi neljän soittajan voimin. Eppu teki tukun uusia biisejä ja otti hoitaakseen laulajan tehtävän. Joistakin lauluosuuksista vastasi myös Jokke. Tähän aikaan myös Jukalla oli rumpujen vieressä laulumikki joka sai heleät stemmat kuuluville. Nuo keikkanauhat ovatkin kullan arvoista tavaraa.

Kolmas sukupolvi

Eppu ilmaisi pian toiveen uudesta laulusolistista. Tuohon aikaan joitakin miehiä kävikin koelaulussa. Alkuvuodesta 1988 oli Raamattuopiston nuorisotyön opiskelijoilla tämä Pro Fiden tarve selvillä, joten jotkut heistä yllyttivät toverinsa Heikki Kärhän koelauluun.

Myöhemmin keväällä Eppu sai huokaista helpotuksesta. Bändillä oli uusi laulaja keikallaan Rekolassa. Hessu on noista päivistä alkaen availut ääntään mitä kummallisimmissa pukusuojissa ennen lavalle menoaan.

Uusi levy oli suunnitteilla äänittää kesällä 1988. Bändissä kuitenkin todettiin eväiden olevan sen verran levällään, että levyn tekoa päätettiin siirtää eteenpäin.

Demoäänitteeltä keväältä 1988 voi bongata uuden kitaristiehdokkaan miksaaja Jukka "Napo" Ikosen. Eppu oli noihin aikoihin ehdottanut Napon koulimista tulevaksi kuusikielisen soittajaksi. Tätä ajatusta kannattivat myös Jokke ja Jukka.

Epun läksiäisissä adventtitapahtumassa Kauniaisissa esiintyi taas erilainen Pro Fide kuin kolmea vuotta aikaisemmin. Rummuissa Jukka, koskettimissa Jokke, bassossa Pepsi, laulussa Hessu ja kitarassa Napo. Yhtyeessä oli kaksi kokematon miestä, toinen laulussa, toinen kitarassa. Elettiin taas etsikkoaikaa.

Tätä etsikkoaikaa ilmentää myös seuraavana kesänä tehty äänite Yksi ei hylkää. Levy äänitettiin Turussa tuottaen se omin voimin. Levyn kustansi Päälevy Oy jonka tarina loppuikin äänitteen taloudellisiin vaikeuksiin.

Jokke lähti levyn jälkeen. Kosketinsoittimiin pestattiin Parikkalalainen pelimanni Jussi Aaltonen. Ryhmä alkoi tästä pian hioutua. Pepsi erkani porukasta elokuussa 1990 jolloin helsinkiläinen Jaakko Jussila aloitti työt basistin tontilla.

90-luku

Nyt etsikkoaika oli eletty ja oltiin taas uuden tien päässä. Napo aloitteli biisien tekemistä ja Jaakko tarttui kovalla kädellä biisien sovittamiseen yhdessä muun bändin kanssa. Jussi toi oman arvokkaan panoksensa stemmalauluun ja sen tuottamiseen. Ja eräällä keikalla Saarijärvellä porukka totesi, että hommahan toimii. Bändi esiintyy ja esittää asiansa häpeilemättä itsevarmasti. Työssä alkoi olla lepoa ja voitiin keskittyä tärkeimpään, Sanan julistamiseen.

Yksi ei hylkää -levy opetti, että äänitteelle tarvittiin tuottaja. 1993 -vuoden Se toinen -levyä suunnitellessa sellainen hankittiinkin. Speedy Saarinen istui keväällä Pro Fiden harjoituksissa ja kuunteli uusia biisejä. Hän teki huomioita ja antoi palautteen yhtyeelle. Kappaleiden sovituksiin puututtiin tarmolla ja Se toinen alkoi näyttää lupaavalta. Levy äänitettiin Finnvoxissa ja tähän aikaan keikkui mukana myös nuori ja innokas kosketinsoittaja Leevi Helo. Jussi ja Leevi jakoivat levyn kosketinsoitinhommat keskenään.

Jussi oli ilmaissut jo paljon aikaisemmin tarpeensa lähteä orkesterista ja tällöin hän oli ehdottanut Imatralla tapaamaamme Leeviä työnsä jatkajaksi. Haastattelun ja pienen harkinnan jälkeen tuo varusmies oli kutsuttu bändiin. Se toinen julkaistiin syksyllä. Levyprojekti polkaisi jälleen yhtyettä aimoannoksen eteenpäin.

Se toinen -session jäljiltä jäi tarve pitää rautaa kuumana ja tuoda ilmoille cd -single, mikä pitäisi orkesterin tuoreessa muistissa. Keväällä 1994 äänitettä alettiin touhuamaan ja se äänitettiin syksyllä Finnvoxilla Danun kanssa itse tuottaen. Singlen layout napattiin Se toinen -kuoresta ja kahden tuoreen biisin lisäksi siihen mahdutettiin yksi remix.

Tähän sessioon Jaakko ei enää lähtenyt vaan hän alkoi tähyämään yliopiston valtiotieteellisen suuntaan. Yhdessä Jaakon kanssa bändille etsittiin basistia. Punkaharjulainen sellonsoittaja Petri Repo bongattiin Raamattuopiston yhteislauluryhmästä basson varresta. Mies kutsuttiin koesoittoon ja Jaakko sanoi jamien jälkeen Napolle ja Jukalle: "Siinä teille basisti." Jos mieles on tyyni -projektiin oli kuitenkin jo kiinnitetty vanha tuttu tuuraaja Keijo Hakala, joten Keke hoiti singlen bassottelut varmaan tyyliinsä.

Kestävä kokoonpano

Syksyllä 1994 oli kasassa ryhmä josta oli tuleva Pro Fiden historian pitkäaikaisin yhtenäinen kokoonpano: Rummuissa Jukka Niemelä, koskettimissa Leevi Helo, bassossa Petri Repo, laulussa Hesse Kärhä ja kitarassa Napo Ikonen. Tuleva pitkäikäisyys ei ollut vielä hetkeä aikaisemmin tiedossa sillä Jukka oli jo Se toinen -levyn jälkeen ilmoittanut bändille uuden rumpalin tarpeesta. Jukalla painoivat teologian opiskelut niskaan ja Pro Fidessä rummuttaminen ei niitä edistänyt. Treenikämpässä kävi noihin aikoihin soittajaehdokkaita. Heihin ei ehditty paneutua tulevien projektien painaessa eikä sopivaa miestäkään tahtonut löytyä. Pian Jukka joutuikin keskittymään jälleen uuteen haasteeseen.

Bändin Nilsiäns tuttu Miika Elo oli opiskelukaveri Juge Heikkilän kanssa elätellyt pitkään ideaa tehdä Pro Fidestä dokumenttiohjelma television esitettäväksi. He opiskelivat viestintää Torniossa ja omasivat kaikki välineet projektin toteuttamiseen. Miika oli yhteydessä Jukkaan Raamattuopiston nuorisotyön johtajaan ja Perussanomien toimitusjohtajaan Hans Krauseen puitteiden ja rahoituksen järjestämiseksi.

Tuotantotukia jakavat tahot eivät antaneet rahaa. Ja niin projekti alkoi kutistua LIVE -videoksi, joka julkaistaisiin television käyttöön ja kotivideolevitykseen. LIVE -videon kylkiäiseksi päätettiin tehdä myös LIVE -levy.

LIVE -video osoittautui massiiviseksi projektiksi. Se ajoi bändi treenikämppeihin tiiviisti keväksi 1995. Musiikin tuottajaksi projektiin pestattiin bassoammattilainen Harri Rantanen, joka oli kolunnut uransa varrella myös paljon gospelkuvioita. Livemateriaali perustui pitkälle aikaisempiin tuotoksiin ja näin olikin helposti bändin hallittavissa, mutta mukana oli myös tuoretta materiaalia myös uudelta säveltäjältä Leevi Helolta.

Soitto tuntui hyvältä ja bändi toimi. Levollisin mielin ryhdyttiin raskaaseen LIVE -urakkaan Helsingin tuomiokirkon kryptassa elokuussa. Paikalla oli kutsuttu yleisö osallistumassa maratonkonsertin tunnelmaan.

"Tämä oli elämäni raskain päivä." Napo totesi loputtoman pitkän kuvauspäivän jälkeen. Bändi oli soittanut aamupäivän kenraaliharjoitusta ja iltapäivän ja illan konserttia koko ajan LIVENÄ! Kaiken tämän lisäksi miehet pitivät yleisöä virkeänä tuhansien wattien valojen kuumassa hohteessa. (Voit löytää videota katsellessasi miesten väsyneet katseet heidän keskittyessä soittimensa hallintaan.) Session jälkeen olo oli väsynyt mutta onnellinen.

Video julkaistiin hyvin pienimuotoisesti samana syksynä ja Miika lobbasi sitä televisioon. Videolle saatiin esityssopimus maikkarilta ja se tulikin ulos pääsiäisenä 1996. Jukka ja Hessu olivat aamuteeveessä pöllumystyneiden toimittajien haastateltavina. Pro Fiden Tv -ura ei edennyt silläkertaa sen pidemmälle.

Samana keväänä äänitetty loppuosa ja miksattu Pro Fide LIVE valoi bändin sisällä luottamusta tulevaisuuteen. Levy julkaistiin Pro Fiden 30 -vuotisjuhlassa Helsingin Kulttuuritalolla seuraavassa elokuussa.

Juhlaa

Tähän mennessä bändin elämään olivat kuuluneet viiden vuoden välein järjestettävät juhlakonsertit. Jukka ja Napo olivat tähän mennessä kolonneet kolme juhlaa. Nämä juhlit on koettu toisaalta rasiitteina taas ruveta muistelemaan joitakin vanhoja kappaleita. Kaiken lisäksi on täytynyt suunnitella ohjelmaa juhlan sisällöksi. Toisaalta juhlakonsertti on tuonut Pro Fide -kaartin jälleen kasaan tapaamaan toisiaan ja kertomaan nykyiselle kokoonpanolle terveiset menneiltä ajoilta ja kertomaan ehkä muutamia maukkaita kommelluksia. Veteraanien keskinäisissä tapaamisissa on aina vahvistunut bändin tehtävä julistaa ristiin naulittua Kristusta.

Nämä juhlakonsertit ovat tuoneet senhetkisen bändin lähelle vanhoja Pro Fiden ystäviä soittamalla musiikkia kenties heidän nuoruudestaan.

30 -Vuotisjuhlaan saatiin kasattua mielenkiintoinen valokuvanäyttely sekä multivisio menneiltä ajoilta. LIVE -levyn julkaisu toi myös tilanteeseen juhlantuntua.

Yhtye teki samana syksynä mittavan juhlakiertueen, joka suuntautui eri puolille Suomea. Mukana matkassa olivat vanhat profideläiset Heikki Haataja ja Pauli Tuohioja. Vanhat herrat olivat mukana posket innosta hehkuen. Intoa antoi myös varmuus siitä, että edelleenkin Pro Fide on evankeliumin asialla.

Vauhti päällä

Pro Fiden keikkarytmi oli vuoden 1996 kulmilla jo huomattavasti rankentunut vuosien 80-luvun lopun ajoista. Keikkoja ei tarvinnut enää "myydä" vaan tuntui että orkesterilla oli vientiä. Bändin soittoon ja esiintymiseen oli tullut lepoa. Se oli osallistunut joihinkin isoihin tapahtumiin mm. Maata näkyvissä -festareille Turkuun. Monet festareilla olleet vanhat nuoriso-ohjaajat ihmettelivät yhtyeen raikasta ilmettä. "Eiks tää fide ookkaan synkkä bändi?" Monet kysyivät. Niinpä yhtye pääsi paikkakunnille joilla se ei ollut vuosiin käynyt. Biisintekijäkaksikko "Leppävaaran lennon ja Keravan kartney" eli pari Helo/Ikonen olivat alkaneet tuottaa bändille musiikkia. Tämän työn hedelmää oli kuultavissa jo LIVE -levyllä. Uusi musiikki ja draivi vei bändiä eteenpäin. Tuntui, että ratsastettiin aallonharjalla. Tähän mennessä oltiin tehty video ja levy, jotka osin perustuivat jo käytettyyn materiaaliin. Nyt bändi tarvitsi kunnollista studiolevyä ja sitä kuulijatkin varmasti odottivat. Edellinen studiolevy oli tehty jo vuonna 1993.

Kummallista

Levyprojekti aloitettiin cd-singlellä. Se äänitettiin Finnvoxissa Dan Tigerstedtin kanssa ja julkaistiin syksyllä 1997. Singlelle otettiin kaksi uutta kappaletta sekä Juha Kelan vanha Juokse lapsonen juokse. Kiekko sai nimibiisikseen kappaleen Heräämisiä. Työhön käytiin rohkeasti luottaen omiin tuottajan kykyihin. Pitkäsoitto päätettiin äänittää Danun kanssa Raamattuopistolla kesäseisokin aikaan ja miksata Finnvoxilla. Levyyn sisällytettiin Heräämisiä -singlen kappaleet.

Kummallista -levy julkaistiin elokuussa 1998 Helsingissä syventymispäivien yhteydessä. Äänitteen sointi oli totuttua rosoisempi ja toi Leevin esiin entistä vahvemmin biisintekijänä. Musiikki oli paikkapaikoin jyräävää ja Napo tituleerasikin tyyliä termillä "seitkytluvun jytää". Myös teksteissä oli havaittavissa aikaisempaa suurempaa ja ehkä rankempaa otetta.

Pro Fide oli jälleen uudistunut, luonut uutta ja mennyt eteenpäin. Tämä levy saatteli yhtyettä 2000-luvulle ja uusiin haasteisiin.

2000-Luku

2000-luku otettiin vastaan Helsingissä Kulttuuritalon tapahtumassa "On Kristuksen aika". Linnanmäen rinteellä rakettien pauketta oli katsomassa jo tutuksi tullut ryhmä Jukka, Napo, Hessu, Leevi ja Pete. Sitä kuinka kauan tuo ryhmä olisi vielä kasassa ei tiennyt kukaan. Kummallista -levyn jälkeen työ oli ollut työtä ja nytkin haasteet nähtiin koulukonserteissa, luokkavierailuissa ja iltakonserteissa ympäri maata. Rakettien

paukkuessa uudella vuosituhannella voitiin todeta, että maapallo on edelleen radallaan ja Pro Fide jatkaa uurastusta.

Tarina

Keväällä kului kysymys tehdäänkö levy? Edellisestä kiekosta alkoi taas olla aikaa kulunut joten seuraavaa äänitettä alettiin suunnitella. Kustantajakysymyksen oli pitkästä aikaa avoinna. Perussanoma oli lähinnä kirjakustantaja ja sen intressit eivät olleet niinkään musiikissa. Pro Fiden levyt olivat olleet sille aina kelvollisia sijoituksia taloudellisesti, mutta siitä huolimatta ei nähty estettä hankkia levyille ulkopuolista kustantajaa.

Taas oltiin tuottajakysymyksen edessä. Edellinen levy tuotettiin itse ja siihen liittyvät sudenkuopat tiedettiin. Yksitotista levyä ei haluttu ja sen välttämiseksi tarvittiin ulkopuolisia korvia.

Leevi tehtiin biisejä. Hän oli ottanut vastuuta kantaakseen yhä enemmän. Napo toimitti Leeville joitakin tekstejä ja jotkut myös valmistuivatkin musiikiksi saakka. Syksyllä 2000 lyötiin lukkoon treeniaikataulu, joka tähtäsi seuraavana keväänä äänitettävään levyyn.

Talvella Jukan johdolla alettiin neuvotella eri musiikkikustantamojen kanssa. Myös omakustanteen mahdollisuus heitettiin ilmoille. Kuitenkin vihdoinkin Lähetysseuran Rainmaker ilmaisi kiinnostuksensa äänitteeseen ja näin tämä vaihtoehto veti pisimmän korren. Alkuvuodesta 2001 kustantaja varmistui treenien jatkuessa tiiviinä.

Edelleenkin levyllä ei ollut tuottajaa. Yhteiset avorihet ja kyselyt eivät tuottaneet tulosta. Mieleistä heppua ei löytynyt. Näin oltiin päätyvässä itsetuottamisen puolelle luottaen myös äänittäjä Dan Tigerstedtin apuun. Jossain vaiheessa keväällä Napo ehdotti aputuottajaksi ja ulkopuoliseksi korviksi Keijo Hakalaa, vanhaa tuttua tuuraajabasisiystävää jonka musiikin tuntemus tiedettiin.

Kappaleiden sovittamiseen paneuduttiin tarmolla treenikämpässä. Pitkillä keikkamatkoilla esituotantoa tehtiin kirjaamalla sovitusideoita ylös. Samalla päätettiin hakea omaa domainia ja suoltaa ulos jo pitkään tekeillä olleet nettisivut. Tämän projektin otti miksaajamme Pasi Bom hoitaakseen.

Esituotantoon kuului myös itse tehty demonauha, joka äänitettiin 16-raitatekniikalla treenikämpässä ja keikkamatkalla vuokatinrannassa. Kokonaisuuden ohella laulujen, stemmojen ja soolojen tekemiseen paneuduttiin. Paniikki tuottajan puutteesta alkoi helpottaa. Jossain vaiheessa Keijon korvat kutsuttiin mukaan.

Levy äänitettiin omalla sekä lainakalustolla Raamattuopiston Villa Tusculumissa, vanhassa suuressa huvilassa opiston pihapiirissä. Äänitys oli raskasta sisäopiskelua opiston pihapiirissä ja siitä selviydettiin kutakuinkin suunnitelmien mukaan ilman pahempia säröjä työyhteyteen. Materiaali miksaattiin jälleen Finnvoxilla parivaljakolla Jukka ja Danu.

Uusi Tarina -levy koettiin heti masteroinnin jälkeen bändin sisällä työvoittona. Projekti oli ollut raskas ja ryhmän kemia ja voimavarat olivat kestäneet sen. Jäätiin odottamaan julkaisupäivää 24.8.2001.

Näin Pro Fiden tarina taas jatkuu...